

มะปรางพันธุ์ทองนพรัตน์

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   สมาคมชาวสวนมะปรางนครนายก
ที่อยู่   เลขที่ 99 หมู่ 10 ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก
โทรศัพท์   081 7624082

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ในปี พ.ศ. 2539 ทางสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายกได้จัดงานมะยงชิด – มะปรางหวาน บริเวณด้านหน้าศาลากลาง ในระหว่างเดินชมสินค้า เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก (นายศุภกิจ ภูณชงค์) พบชาวสวนนำผลมะปรางและกิ่งพันธุ์ จำนวน 10 กิ่ง มาจำหน่าย ซึ่งผลมะปรางดังกล่าวมีสีสวยสะอาดตา จึงได้ซื้อกิ่งพันธุ์มาทั้งหมด ในราคา 200 บาทต่อกิ่ง และนำมาปลูกที่ สวนนพรัตน์ ตำบลดงละคร อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ปลูกประมาณ 2 ปี จึงให้ผลผลิต และได้ขยายพันธุ์เพิ่มเป็นหลายร้อยต้น เพื่อให้ชาวจังหวัดนครนายกนำไปปลูก ในทุกพื้นที่ของจังหวัดนครนายกที่ปลูกมะปรางหวานพันธุ์ทองนพรัตน์นั้นจะให้ผลผลิตที่มีลักษณะเหมือนต้นเดิมที่สวนนพรัตน์ จึงทำให้มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับปลูกบริโภค มาจนถึงทุกวันนี้

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท   ชื่อไทย มะปราง วงศ์ Anacardiaceae ชื่อวิทยาศาสตร์ *Bouea macrophylla* Griff.
ไม้ผล ไม้ต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่

ต้น   มีความสูง 10 - 20 เมตร ทรงพุ่มค่อนข้างทึบ เปลือกสีน้ำตาล ผิวขรุขระ

ใบ   ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม (opposite) รูปรี (elliptic) กว้าง 4.8 - 5.9 เซนติเมตร ยาว 13.7 - 16.14 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) โคนใบรูปปลี (cuneate) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่นใบคล้ายแผ่นหนัง (coriaceous) ผิวใบเกลี้ยง (glabrous) เป็นมันวาว การเรียงเส้นใบย่อยเป็นแบบร่างแหแบบขนนก (reticulate pinnate venation) เส้นใบนูนด้านล่างของแผ่นใบ ก้านใบยาว 1.2 - 2.2 เซนติเมตร ใบอ่อนสีม่วงและสีแดง

ดอก   ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง (panicle) ออกที่ปลายกิ่งทั้งในและนอกทรงพุ่ม ยาว 8 - 15 เซนติเมตร ดอกย่อยเป็นดอกสมบูรณ์เพศและดอกเพศผู้ มีขนาดเล็ก จำนวน 250 - 450 ดอก กลีบดอกอ่อนสีขาวและสีชมพูอ่อน กลีบดอกแก่สีเหลือง

ผล   ผลแบบผลผนังชั้นในแข็ง (drupe) ยาวรีถึงรูปไข่ กว้าง 3.8 - 4.2 เซนติเมตร ยาว 6.1 - 6.7 เซนติเมตร ผิวเรียบ มีนวล (glaucous) เนื้อผลหรือผนังผลชั้นกลาง (mesocarp) สีเหลืองอมส้ม ฉ่ำน้ำปานกลาง ผนังผลชั้นใน (endocarp) แข็ง มีเส้นใยจำนวนมาก ผลอ่อนสีเขียวอ่อน ผลสุกสีเหลืองปนสีส้ม ตำแหน่งการสุกเกิดจากปลายผลไปหาหัวผล เมล็ดมีหนึ่งเมล็ด รูปรี แบน สีน้ำตาลเข้ม

ลักษณะเด่น

1. ติดผลง่าย
2. ผลมีขนาดใหญ่คล้ายมะยงชิด มีสีส้มสวยงาม
3. เนื้อรสชาติหวานกรอบและมีเสี้ยนน้อยทำให้ไม่ระคายคอ
4. เมล็ดค่อนข้างเล็ก

มะปรางพันธุ์ทองพริต